

Sygn. akt II AKz 382/13

POSTANOWIENIE

Dnia 31 stycznia 2014 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku, w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	:SSA Alina Kamińska
Sędziowie	:SSA Andrzej Ulitko SSA Dariusz Czajkowski
Protokolant	:Agnieszka Rezanow-Stöcker

przy udziale Prokuratora Prokuratury Okręgowej w Białymstoku – Beaty Kwiećkowskiej – delegowanej do Prokuratury Apelacyjnej

po rozpoznaniu w sprawie **A. G. s. B.**

zażalenia prokuratora

na postanowienie Sądu Okręgowego w Białymstoku

z dnia 6 listopada 2013r. sygn. akt III K 168/13

w przedmiocie umorzenia postępowania o wydanie wyroku łącznego oraz przekazania – wg właściwości – sprawy Sądowi Rejonowemu w Gdyni do rozpoznania

na podstawie art. 437 § 2 kpk

postanawia

uchylić zaskarżone postanowienie i sprawę przekazać Sądowi Okręgowemu w Białymstoku do ponownego rozpoznania

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Białymstoku orzeczeniem z dnia 6 listopada 2013r. działając z urzędu w przedmiocie wydania wyroku łącznego postanowił:

1. na podstawie art. 572 k.p.k. umorzyć postępowanie wobec A. G. w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie połączenia kar orzeczonych wyrokiem Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 16 listopada 2011r. sygn.. akt III K (...)z karami orzeczonymi wyrokami Sądu Rejonowego w Gdyni;
2. na podstawie art. 35 § 1 k.p.k. w zakresie pozostałych kar orzeczonych wyrokami Sądu Rejonowego w Gdyni o sygn. akt (...), (...)oraz (...) sprawę przekazać do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Gdyni;
3. kosztami procesu w zakresie postępowania z punktu 1 obciążyć Skarb Państwa.

Powyższe postanowienie zaskarżył w całości prokurator.

W oparciu o przepis art. 427 § 1 i 2 k.p.k., art. 437 § 1 i 2 k.p.k., art. 438 pkt. 2 k.p.k. zarzucił orzeczeniu obrazę przepisów postępowania karnego mogącą mieć wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 574 k.p.k. w zw. z art. 339 § 3 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 339 § 5 k.p.k. i art. 117 § 1 i 2 k.p.k. poprzez zaniechanie zawiadomienia stron o terminie posiedzenia w przedmiocie umorzenia postępowania co do wydania wyroku łącznego i przekazania sprawy według właściwości i procedowanie mimo tego we wskazanym zakresie;
- art. 94 § 1 pkt. 4 k.p.k. poprzez niewskazanie w pkt. 1 sentencji postanowienia sygnatur spraw Sądu Rejonowego w Gdyni objętych rozstrzygnięciem o umorzeniu postępowania.

W petitum zażalenia prokurator wniósł o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Białymstoku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

zarzut podniesiony w środku odwoławczym należy uznać za uzasadniony, co skutkowało uwzględnieniem wniosku skarżącego, także z uwagi na stwierdzenie innych uchybień procesowych, które sąd odwoławczy jest obowiązany uwzględniać z urzędu.

Nie można odmówić racji prokuratorowi, że niepowiadomienie stron o terminie posiedzenia w tej sprawie, co nastąpiło w wyniku zarządzenia z 30.X.2013r. (k. 50), narusza wskazane przepisy postępowania karnego, przy czym uchybienie to mogło mieć wpływ na treść skarżonego orzeczenia.

Należy zauważyć, iż zgodnie z art. 574 k.p.k., którego naruszenie podnosi skarżący, do postępowania o wydanie wyroku łącznego stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu zwyczajnym przed sądem pierwszej instancji (oczywiście w kwestiach nieuregulowanych).

Treść tego przepisu nie pozostawia wątpliwości co do tego, że konieczność „odpowiedniego” stosowania przepisów o postępowaniu zwyczajnym nie ogranicza się tylko do fazy postępowania obejmującej rozprawę główną, ale wymaga także „odpowiedniego” respektowania wszystkich przepisów, które dotyczą całości postępowania pierwszoinstancyjnego, a więc także o potrzebie, a niekiedy wręcz konieczności, zawiadamiania stron o stosownych czynnościach procesowych podejmowanych przez sąd, a więc niewątpliwie również norm art. 339 k.p.k., regulujących kwestię wyznaczania posiedzenia, a także udziału stron i innych podmiotów.

Prezes sądu (upoważniony sędzia) kieruje zatem sprawę na posiedzenie, jeżeli zachodzi potrzeba umorzenia postępowania na podstawie art. 17 § 1 pkt.2-11 k.p.k., bądź wydania postanowienia o niewłaściwości sądu (art. 339 § 3 pkt. 1 i 3 k.p.k.).

W tej sprawie tak też się stało.

Jednakże zarządzenie z dnia 30.X.2013r. o wyznaczeniu posiedzenia w przedmiocie częściowego umorzenia postępowania i przekazania sprawy wg właściwości zawiera też decyzję by nie zawiadamiać stron (k. 50). Tymczasem zgodnie z art. 339 § 5 k.p.k. strony, obrońcy i pełnomocnicy mogą wziąć udział w posiedzeniach, ale wymienionych tylko w § 1 oraz § 3 pkt. 1, 2 i 6 k.p.k.

Zatem należało rozważyć, czy rodzaj czynności procesowych wymienionych w zarządzeniu należał do kategorii tych, które określa art. 335 § 5 k.p.k., a więc obligujących sąd (w myśl art. 117 § 1 k.p.k.), do zawiadomienia stron „uprawnionych do wzięcia udziału w czynności procesowej” o czasie i miejscu tej czynności, czy też nie.

Zestawiając treść wymienionego zarządzenia oraz skarżonego postanowienia, faktem oczywistym jest, iż zakres „częściowego umorzenia postępowania” obejmował kwestię badania istnienia warunków do orzeczenia kary łącznej

o jakich mowa w art. 569 k.p.k. W wyniku analizy uzyskanych wyroków Sąd Okręgowy ustalił, że brak warunków do objęcia wyrokiem łącznym wszystkich kar orzeczonych w stosunku do skazanego wyrokami różnych sądów i umorzył postępowanie – na podstawie art. 572 k.p.k. – w odniesieniu do wyroku Sądu Okręgowego w Białymstoku z dnia 16.XI.2011r. sygn. akt (...).

Skarżący zasadnie jednak zauważa, że orzeczenia wydane również na podstawie art. 572 k.p.k., wywołują analogiczne skutki jak rozstrzygnięcia, których podstawę stanowi art. 17 § 1 pkt. 7 k.p.k.

Przymiot materialnej prawomocności uzyskuje bowiem również postanowienie o umorzeniu postępowania w przedmiocie wyroku łącznego, wydane na podstawie art. 572 k.p.k. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 17.XI.2004r. V KK 326/04, Prok. i Pr. – wkł. 2005/7-8/15 oraz 2005/10/11 lub LEX nr 141340).

Odpowiednie stosowanie art. 17 § 1 pkt.7 k.p.k. w postępowaniu w przedmiocie wydania wyroku łącznego zdecyduje bowiem o powstaniu ujemnej przesłanki procesowej o charakterze bezwzględny w każdym przypadku, gdy po wydaniu wyroku łącznego lub postanowienia o umorzeniu postępowania w tej kwestii na podstawie art. 572 k.p.k. dojdzie do rozpoznania wniosku domagającego się wydania wyroku łącznego w odniesieniu do tej samej osoby i tych samych wyroków skazujących różnych sądów (por. postanowienie Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 12.XII.1997r., II AKz 305/97, OSA 1998r., nr 10 poz. 61).

Zatem nie może budzić wątpliwości, że w takim przypadku przepis art. 339 § 5 k.p.k. powinien mieć odpowiednie zastosowanie.

Zaniechanie zawiadomienia stron uprawnionych do udziału w postępowaniu o terminie posiedzenia sądu i przeprowadzenie tej czynności bez udziału stron prowadziło więc do naruszenia wskazanych w środku odwoławczym przepisów. Z przyczyn wskazanych w zażaleniu uchybienie to mogło zaś mieć wpływ na treść skarżonego orzeczenia, a co za tym idzie, skutkowało koniecznością uchylenia tego orzeczenia i przekazania sprawy Sądowi Okręgowemu do ponownego rozpoznania w celu wyeliminowania wskazanych uchybień.

Sąd Okręgowy będzie też zobowiązany ustalić, czy nie zachodzi konieczność wyznaczenia skazanemu obrońcy na podstawie art. 80 k.p.k., a to z uwagi na fakt, iż obecnie jest on pozbawiony wolności, czego Sąd Okręgowy w dotychczasowym postępowaniu nie wyjaśnił w należyty sposób.

A.